

עוד מקומו: י וְחֶסֶד יְהוָה מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאָיו וְצַדִּיקְתּוֹ לְבָנָיו

זוהר תהלים

עצמות וגידים ומתחדש, כמו בית ישן שעושים אותו חדש, ודאי שהוא מתחדש. ומה שאמר ולא יפירנו עוד מקומו - על רוח, שנכללה רוח קטנה ברוח עליונה. זהו משל לאילן שלא עושה פרות, לוקחים ענפים שלו ומרכיבים אותו בענף של עץ אחר עליון (זהבזה) שעושה פרות, ונכלל זה בזה ועושה פרות. באותו זמן נאמר בו, ולא יפירנו עוד מקומו.

נמצא שכל מי שיש בו יראת חטא ישנו בכלן ומי שאינו ירא שמים אין בו לא ענוה ולא חסידות

וְחֶסֶד ה' מְעוֹלָם וְגו' (קג, יז): [זוהר ח"ג פ' נשא (דף קמ"ה.)] דבר אל אהרן ואל בניו לאמר כה תברכו וגו'. רבי יצחק פתח ואמר, (תהלים קג) וְחֶסֶד ה' מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאָיו וְצַדִּיקְתּוֹ לְבָנָיו בְּנִים. כמה גדולה היראה לפני הקדוש ברוך הוא, שבכלל היראה ענוה, ובכלל הענוה חסידות. נמצא שכל מי שיש בו יראת חטא, ישנו בכלן. ומי שאינו ירא שמים, אין בו לא ענוה ולא חסידות. למדנו, מי שיצא מן היראה ונתלבש בענוה - ענוה עדיף, ונכלל בכלם. זהו שכתוב (משלי כח) עַקֵּב עֲנוּה יִרְאֵת ה'. כל מי שיש בו יראת שמים, זוכה לענוה. כל מי שיש בו ענוה, זוכה לחסידות. וכל מי שיש בו יראת שמים, זוכה לכלם. לענוה - שכתוב עַקֵּב עֲנוּה יִרְאֵת ה'. לחסידות - שכתוב (תהלים קג) וְחֶסֶד ה' מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאָיו. למדנו, כל אדם שיש בו חסידות, נקרא

אמר הרועה הנאמן, מנורה הקדושה, יפה אמרו רבי אבא ורבי חייא ורבי יוסי, אבל (תהלים קג) כי רוח עברה בו ואיננו - כאן צריך לפתח בדברים, מה זה עברה בו? זו עברה וזעם וצרה, אחד מאותם מלאכים רעים.

שמשום שלא ידעו בו אותם בעלי חטאים, צריך לעשות לו שנוי מקום ושנוי השם ושנוי מעשה, כמו אברהם, שנאמר בו (בראשית יב) לך לך מארצך וממולדתך - הרי שנוי מקום. (שם יז) ולא יקרא עוד את שמך אברהם והיה שמך אברהם - הרי שנוי השם. שנוי מעשה - שהשתנה ממעשים רעים שעשה בתחלה למעשים טובים. הוא משל לרוח של אותו שמת בלא בנים. כמו זה עושה הקדוש ברוך הוא לאדם כשגרש אותו מאותו עולם, והביאו לעולם הזה, והרי נתבאר למעלה. משנה פניו ותשלחהו (איוב יד). ומשום זה כי רוח עברה בו. אחד מאותם מלאכים רעים, כשרואה אותו משנה בזמן שנפגש (כו) עמו, שואלים אותו שאר המשחיתים עליו: זהו בעל חובך? הוא עונה להם ואומר: איננו. כשמתגרש ממקומו וננטע במקום אחר, נאמר בו ולא יפירנו עוד מקומו, בגלל (ויקרא יד) שעפר אחר יקח וטח את הבית. וזהו סוד ונתן את הבית את אבניו ואת עציו - אותם עצמות וגידים ובשר שהיה, חזר לעפר. מה כתוב בו? (ישעיה סה) ונחש עפר לחמו, משום שהיה מנגע. ואחר כך, ועפר אחר יקח וטח את הבית, ובונה לו